

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a Zagyva Ügyvédi Iroda (felperesi képviselő címe; ügyintéző: dr. Zagyva Norbert István ügyvéd) által képviselt I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe) I. rendű és II.rendű felperes neve (II. rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek - a dr. Z. Horváth Gábor (alperesi képviselő címe) ügyvéd által képviselt III. rendű alperes neve (III. rendű alperes címe) alperes ellen kártérítés iránt indult perében a Fővárosi Bíróság 2010. május 26. napján meghozott 6.UP.22.810/2007/76. szám alatti ítélete ellen a felperesek részéről 77. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az I. rendű felperest 625.000 (hatszázhuszonötezer) forint, a II. rendű felperest 62.500 (hatvankettőezer-ötszáz) forint másodfokú perköltség 15 nap alatti megfizetésére kötelezi az alperes javára.

Az I. rendű felperest 900.000 (kilencszázezer) forint, míg a II. rendű felperest 168.300 (százhatvannyolcezer-háromszáz) forint feljegyzett fellebbezési illeték megfizetésére kötelezi az államnak külön felhívásra.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Keresetében az I. rendű felperes 87.127.399 forint, a II. rendű felperes 2.805.007 forint kártérítés és ezen összegek után 2001. november 28-tól a kifizetés napjáig járó törvényes mértékű késedelmi kamat, valamint a perköltség megfizetésére kérték kötelezni az alperest.

Tényként adták elő, hogy az alperes 2000. július 4-én engedélyt adott a II. rendű felperes részére, hogy a S... .. hrsz. alatt nyilvántartott földrészleten álló sarokbástya maradványainak felhasználásával borozót és panziót építsen. Utóbb

értesítést is küldött, miszerint határozata fellebbezés hiányában 2000. július 28. napján jogerőre emelkedett; erre tekintettel a II. rendű felperes az építkezést megkezdte. Utóbb a III. rendű alperes elnöke 2001. szeptember 30-án kelt határozatával az elsőfokú határozatot megváltoztatta és az építési engedélyt nem adta meg. A másodfokú döntésre figyelemmel a M...-i Regionális Iroda 2001. november 28. napján a II. rendű felperes számára a munkavégzést megtiltotta. A felperesek állították, hogy az építkezés leállítása miatt vagyoni, illetve nem vagyoni káruk keletkezett, amelyet a Ptk. 349. § (1) bekezdésében, a Ptk. 339. § (1) bekezdésében, valamint a Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdésében foglaltak alapján érvényesítenek.

A kereset szerint a II. rendű felperes egyéni vállalkozóként, a B... Egyéni Cég neve alatt 2.805.007 forint beruházást eszközölt azon időpontig, amíg az egyéni cég korlátolt felelősségű társasággá, a jelen per I. rendű felperesévé nem alakult át. Az építkezés leállítást követően, 2005. január 12-én - **S. A. G.** ingatlanforgalmi értékbecslő szakvéleménye szerint - az ingatlan nyíltpiaci forgalmi értéke 82.113.925 forint volt. Ezen összegből a II. rendű felperest illető rész 2.805.007 forint, míg az I. rendű felperesnek 79.313.925 forint jár. Utóbbiból 39.000.000 forint megtérült, mert az I. rendű felperes az épületet ezen vételár mellett értékesítette. A ténylegesen felmerült kára így a két összeg különbözete, azaz 40.313.925 forint.

A II. rendű felperes a B... Megyei Területfejlesztési Tanáccsal a beruházás megvalósítása érdekében több támogatási szerződést is kötött, azonban az építkezés leállítása miatt az ezekben meghatározott összegeknek csak egy részét tudta igénybe venni. Az igénybe nem vett összegeket elmaradt haszonként érvényesítette. A 050045498C szám alatt megjelölt támogatási szerződésből eredően 26.549.034 forintra, a 050057799C szám alatt megjelölt támogatási szerződésből 11.434.400 forintra tartott igényt, míg a 050058299C szám alatt megjelölt támogatási szerződés tekintetében a 4.230.040 forintos önrészt követelte. Az I. rendű felperes előadta még, hogy a működő panzió előre kalkulált tiszta nyeresége 400.000 forint/év lett volna, amit négy évre számítva 1.600.000 forint elmaradt haszonként érvényesített. Igényt tartott továbbá 3.000.000 forint nem vagyoni kára megtérítésére is, amely álláspontja szerint abból ered, hogy az építkezés leállítást követően újságcikkek jelentek meg róla, amelyek szakmai hitelét rontották, jó hírnevét sértették.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte és perköltséget igényelt. Vitatta a kereset jogalapját és összegszerűségét is.

Hivatkozott arra, hogy az építési engedélyezési eljárásban mind az elsőfokú, mind a másodfokú közigazgatási szerv jogszabályszerűen járt el. A II. rendű felperes közrehatásaként értékelte, hogy a másodfokú közigazgatási határozattal szemben nem fordult bírósághoz, a munka leállítást elrendelő határozat ellen nem élt rendes jogorvoslattal, ezzel mintegy belenyugodott a károsodásba.

Állította, hogy az I. rendű felperesnek ténylegesen sem vagyoni, sem nem vagyoni kára nincs figyelemmel arra is, hogy a S...-i Városi Önkormányzat kérelme alapján a fennmaradási és továbbépítési engedély kiadásra került, a beruházás azóta

megvalósult. Az alperesi álláspont szerint a **S. A. G.** által készített szakvélemény nem tekinthető független szakértői véleménynek és alkalmatlan a kár igazolására. Nem számol ugyanis azzal a ténnyel, hogy a perbeli felépítmény mint ingatlan nem került feltüntetésre az ingatlan-nyilvántartásban, másrészt a felperesi építkezéstől nem különíti el az épületrész és a felépítmény alapját képező, már eleve álló műemlék építményen az általa elvégzett, a beruházást előkészítő munkálatokat. Aggályosnak tartotta, hogy az I. rendű felperes létrejöttét, vagyis az átalakulás 2001. június 12-i időpontját követően a kft. részéről az építkezés leállításáig 79.313.925 forint értékű építési munka elvégzésre kerülhetett. Kifejtette, hogy a II. rendű felperes 2.805.007 forint összegű ráfordítása az I. rendű felperes mint jogutód vagyonának a részévé vált, ezért a II. rendű felperes ezzel kapcsolatosan igényt nem érvényesíthet, az ezt meghaladó esetleges követelése pedig elévülés folytán nem érvényesíthető. A támogatási szerződésekkel kapcsolatosan előadta, hogy a fel nem használt támogatások egy része visszatérítendő támogatás volt, amely nem gyarapította volna az I. rendű felperes vagyonát. Utalt arra is, hogy a támogatásból származó összegek az I. rendű felperes által eszközölt beruházás részét kellett, hogy képezzék. A panzió működésének elmaradása miatt létrejött elmaradt haszon iránti igény tekintetében arra hivatkozott, hogy a panzió jogszerűen nem épülhetett volna meg, ténylegesen a beruházás 3. személy általi befejezésekor egy más funkciójú épület jött létre. A nem vagyoni kártérítési követelés tekintetében előadta, hogy a politikai jellegű támadás és egy elutasított építési engedély iránti kérelem között ok-okozati összefüggés nem vonható.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte az I. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 3.637.000 forint első- és másodfokú perköltséget. Kötelezte a II. rendű felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 175.300 forint perköltséget. Megállapította, hogy illetékfeljegyzési joguk folytán az I. rendű felperes 900.000 forint, a II. rendű felperes 168.300 forint megfizetésére köteles az államnak külön felhívásra.

Az elsőfokú bíróság jogi indokolásában a Ptk. 349. § (1) bekezdése és 339. § (1) bekezdése alapján elsődlegesen megállapította, hogy az alperes részéről jogszabályba ütköző módon került sor az elsőfokú építési engedély kibocsátására, annak jogerősítésére. Ezzel az alperes részéről a jogellenes magatartás megvalósult. A II. rendű felperes a jogerős határozat birtokában az építési munkát megkezdte, a beruházással kiadásai merültek fel. Tényként rögzítette, hogy az építési engedélyt a II. rendű felperes kapta meg, ő kötötte meg az építkezéssel érintett ingatlanon a meghatározott földterületre vonatkozó bérleti szerződést, a tervezési szerződést, a vállalkozási szerződést és a támogatási szerződéseket is. A bérleti szerződés tekintetében a gazdasági társasággá átalakulás tényét a bérbeadó részére bejelentette, aki ezt tudomásul vette. A támogatási szerződések módosításai által a jogviszonyba a támogatott II. rendű felperes helyére az I. rendű felperes lépett.

A perben kirendelt **L. P.** igazságügyi szakértő szakvéleménye alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperesek összes ráfordítása 36.563.920 forintot tett ki. **J. A.**, ifj. **Sz. A.**, **L. K.** és **S. G.** tanúvallomása, illetőleg a kiegészítő szakértői

vélemény figyelembevételével az elvégzett és számlával nem igazolt földmunka ráfordítást 2.160.000 forintban, ilyen módon a teljes felperesi ráfordítás összegét 38.723.920 forintban látta elszámolhatónak. Kifejtette, hogy a felperesek indítványa ellenére új szakértő kirendelését nem látta szükségesnek, mert a szakértő az okirati bizonyítékokat, tanúvallomásokat és a helyszíni szemle adatait okszerűen mérlegelte, a szakvéleményét részletesen indokolta. A felperesek nem jelöltek meg további bizonyítékokat, amelyek a szakértő által feltárt munkavégzést meghaladó munkát alátámasztották volna. Az I. rendű felperes által csatolt, S. A. G. által készített értékelési bizonyítványt az elsőfokú bíróság a felperesek előadásaként vette csak figyelembe utalva arra is, hogy az értékbecslés nem a felperesek beruházásának tényleges költségét vizsgálta, ezért a kárigényt nem alapozhatja meg.

Az elsőfokú bíróság megállapította még, hogy az I. rendű felperes a Z... Kft.-vel kötött két adásvételi szerződés alapján az ingatlanon végzett kivitelezési munkák, valamint építőanyagok átruházásával összesen 48.200.000 forint vételárra vált jogosulttá. Ezen vételárral megtérült a bizonyított beruházásainak az ellenértéke, ezért a 40.313.925 forint erejéig megjelölt kárigénye megalapozatlan.

A támogatási szerződések alapján előterjesztett kereset tekintetében az elsőfokú bíróság arra utalt, hogy a támogatások egy részét az I. rendű felperesnek akkor is vissza kellett volna fizetnie, ha a beruházás megvalósul, így ezen összegek nem értékelhetők kárként. A vissza nem térítendő támogatással kapcsolatosan elutasító határozatát arra alapította, hogy az I. rendű felperes volt az, aki a megváltozott körülmények között az építkezés folytatását nem vállalta, ezért elmaradt haszonra sem tarthat igényt. A harmadik támogatási szerződés tekintetében az önrészre irányuló kárigény azért nem alapos, mert az ezen szerződést tartalmazó iratokat az I. rendű felperes felszólítás ellenére nem csatolta, a kárát bizonyítani nem tudta, egyébként pedig bizonyítható beruházásainak elszámolása a szakértői vélemény alapján megtörtént.

A szintén elmaradt haszonként érvényesített 1.600.000 forintos tőkekövetelést az elsőfokú bíróság azzal utasította el, hogy a kirendelt igazságügyi könyvszakértő szakvéleményéből következően egy nem megvalósult beruházási projekt esetén a haszon nagyságát kiszámolni nem lehet, nem áll rendelkezésre az ehhez szükséges elegendő információ.

A nem vagyoni kárigény tekintetében az I. rendű felperes által csatolt egyetlen újságcikket értékelve az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy abban a II. rendű felperessel kapcsolatban merültek fel kérdések. Az I. rendű felperes neve az írásban nem szerepel, utalás sem történik a léte, működésére, a II. rendű felperessel való kapcsolatára. Az újságcikk nem az alperes jogellenes magatartására vezethető vissza, ebből következően az I. rendű felperest érintő nem vagyoni kár bekövetkezte nem bizonyított.

A II. rendű felperes követelése tekintetében az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az általa elvégzett beruházás az átalakulási végleges vagyonleltárban a tárgyi eszközök között szerepelt, így ez a vagyoni érték az I. rendű felperesi kft.

tulajdonává vált. Ettől kezdődően ezen vagyonhoz kapcsolódó követelést is csak ő érvényesíthetett.

Megalapozottnak találta az alperes elévülési kifogását is. A II. rendű felperes előadása szerint ugyanis az általa megjelölt összegű beruházásra 2001. június 12-ig, az átalakulásig került sor. A követelés akkor vált esedékessé, amikor a 2000. szeptember 30-án kelt határozattal nyilvánvalóvá vált, hogy az építési engedélyt a másodfokú hatóság nem adta meg, illetve a munkavégzést a 2001. november 28-i határozattal azonnali hatállyal leállították. A II. rendű felperes viszont a kárigényét 2007. december 29-én, az ötéves elévülési határidőn túl terjesztette elő. Nem megalapozott azon hivatkozása, hogy 2004. február 25-én bejelentette a követelését, mert ezt a bejelentést a II. rendű felperes tette, és a felperesek között engedményezés nem történt.

Az ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést, amely elsődlegesen annak megváltoztatására és az alperes kereset szerinti marasztalására, másodlagosan pedig hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára való utasítására irányult.

A követelés jogalapja tekintetében fenntartották az elsőfokú eljárásban előadottakat, és utaltak a Fővárosi Ítéltábla ... sorszámú, az elsőfokú közbenső ítéletet hatályon kívül helyező végzésében foglaltakra, amely szerint az alperes részéről a jogellenes magatartás egyértelműen megállapítható. A kereset összecszerűsége tekintetében változatlanul a **S. A. G.** által készített szakvélemény megállapításaiból indultak ki hangsúlyozva, hogy nem képezte az értékelés tárgyát a földterület, a szakértő csak a kazamata szint felett lévő felépítményt vette figyelembe. A kirendelt szakértő szakvéleményével, illetve eljárásával kapcsolatban kifogásolták, hogy nem értékelte a bérköltség vonatkozásában, hogy a bástya építésének évében és 2006-ban mekkora volt a minimálbér; a helyszíni szemle alkalmával a kivitelező építész vezetőjével érdemben nem konzultált; tényként rögzítette a külső vár felrobbantását, holott csak a bástya került lerombolásra; a valósággal ellentétben tényként rögzítette, hogy a kiadott építési engedélyről az érintetteket nem értesítették; nem tett utalást az építkezés leállítását követően végzett állagmegóvási munkálatok költségvonzatára; a vélelmezett értékek tekintetében nem kért információt a felektől. A felperesek további számlákra hivatkoztak, amelyeket a szakértőnek figyelembe kellett volna vennie és utaltak arra is, hogy a II. rendű felperes nagyjából száz alkalommal utazott B...-re az üggyel kapcsolatosan. Előadták, hogy a szakvélemény alapján a teljes beruházás 35-45 %-os készültségi fokon állt. Az újonnan elkészült beruházás értéke 470.000.000 forint volt, ennek a 40 %-a 188.000.000 forint. Ebből levonva az alperes ráfordításait a maradvány 153.133.905 forint, ami reálisnak mondható. A szakvélemény mindezek alapján hiányos, a szakértő az észrevételekre nem adott kielégítő választ, ezért mindenképpen indokolt lett volna az indítványok alapján újabb szakértő kirendelése.

Hivatkoztak a felperesek még arra, hogy a 3.000.000 forint nem vagyoni kártérítési igényük vonatkozásában csatolták azt az okirati bizonyítékot, amely igazolja, hogy az I. rendű felperes szakmai hitelét rontotta, valamint a jó hírét sértette a megjelent újságcikk.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

Állította, hogy egyetlen jogellenesnek minősíthető cselekménye az építési engedély kiadása volt, mert a II. rendű felperes által benyújtott kérelem mellékleteit képező engedélyes tervdokumentáció több ponton nem felelt meg az előírásoknak, ahogy ezt a másodfokú határozat egyértelműen megállapította. Ebből az is következik, hogy a felperesek tervei szerinti épület nem valósulhatott volna meg jogszerűen, így a felperesi károk megállapítása során nem a jogszerűen megvalósíthatatlan szálloda piaci értékét kell alapul venni, hanem a kárt előidéző jogellenes határozat előtti állapotot. A felperesek vagyonában az általuk fedezett építési költségekkel megegyező változás állt be, ezért a **S. A. G.** által készített forgalmi értébecslés a kár megállapítására teljességgel alkalmatlan. Az elmaradt haszonnal kapcsolatos igény megalapozatlan, mert ahogy azt a kirendelt könyvszakértő megállapította, egy meg nem valósítható modellre nem lehet haszonszámítást végezni. Utalt az alperes arra, hogy a felperesek maguk hagytak fel a beruházással és ezzel megszakították az ok-okozati összefüggés láncolatát. A szakértői véleménnyel kapcsolatos felperesi kifogások tekintetében az alperes előadta, hogy a bíróság több ízben felhívta a feleket a bizonyítási indítványaik előterjesztésére, és a felpereseknek módjukban állt volna kérdéseik megfogalmazása, illetőleg bizonyítékaik előterjesztése. Az alperes a nem vagyoni kártérítési igény vonatkozásában fenntartotta az elsőfokú eljárásban előadottakat.

Az elsőfokú ítéletnek jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt az ítéltábla teljes terjedelmében vizsgálta felül.

A felperesek fellebbezése nem alapos.

A fellebbezés az ítélet hatályon kívül helyezésére is irányult, ezért a Fővárosi Ítéltábla elsődlegesen azt rögzíti, hogy a Pp. 252. § (2)-(3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezési ok nem állt fenn, mert az elsőfokú eljárás során nem történt olyan lényeges eljárási szabálysértés, amely miatt a tárgyalás megismétlése, illetőleg kiegészítése szükséges lenne és a bizonyítási eljárás megismétlése sem indokolt.

Az érdemi vizsgálat során megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság egyes tényállási elemeket az ítélet jogi indokolásában szerepeltetett, de ezeket is figyelembe véve összességében az irányadó tényállást helyesen rögzítette. A Fővárosi Ítéltábla a döntéssel is egyetért, annak indokolását azonban az alábbiakkal egészíti ki, illetve pontosítja.

Ahogy az ítéltábla jelen ügyben a közbenső ítéletet hatályon kívül helyező végzésében már kifejtette, a kártérítés iránti kereset jogalapjának fennállása csak akkor állapítható meg, ha bizonyítást nyer, hogy a jogellenes magatartással okozati összefüggésben a kár bekövetkezett. A jogalap fennállásához ezért nem elegendő annak rögzítése, hogy az alperes részéről jogszabályba ütköző módon került sor az

elsőfokú építési engedély kibocsátására és annak jogerősítésére, a II. rendű felperesnek pedig kiadásai merültek fel azáltal, hogy a jogerős határozat birtokában az építési munkát megkezdte. Az alperes kártérítési felelősségének a fennállása a fentiekből automatikusan nem következik. Az elsőfokú ítélet ellentmondásos is amiatt, hogy a jogalap fennállásának megállapítása után az elsőfokú bíróság az I. rendű felperes költségei megtérülése miatt - tehát a kár hiányában - utasította el részben a keresetet.

A felperesek helyesen hivatkoztak arra, hogy a kereset jogalapját a Ptk. 349. § (1) és 339. § (1) bekezdése alapján kell vizsgálni. Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében már nem vitatta, hogy a Ptk. 349. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek fennállnak és a jogellenes magatartás is megvalósult a részéről, hiszen az építési engedély kiadása és jogerősítése az eljárási hibák és a tervdokumentáció hiányosságai miatt jogszabályba ütköző módon történt. A jogalap körében azonban vizsgálni kellett azt is, hogy a fenti jogellenes magatartással összefüggésben érte-e kár a felpereseket.

Vagyoni kárként a perben tényleges kár és elmaradt haszon iránti igény került érvényesítésre. A tényleges kár, a vagyonban bekövetkezett értékcsökkenés tekintetében a felperesek a **S...-féle** szakvéleményre hivatkozva az építményük forgalmi értékéből indultak ki, amelyből levonták az adásvételi szerződés folytán megtérült összeget. A magánszakvélemény rögzíti, hogy az építmény valós, szabadpiaci értékét határozza meg a tárgyi ingatlan értékesítése céljából; tehát a félkész felépítményt önálló ingatlannak, az I. rendű felperesi bérlet és építetöt pedig az ingatlan tulajdonosának tekintette. Ezt meghaladóan még egy korrekciós tényező alkalmazásával növelte is a számított értéket a későbbi vendéglátóipari tevékenységre tekintettel. Helyesen hivatkozott az alperes arra, hogy ezen okokból a szakvéleményt nem lehet figyelembe venni, hiszen a felperesi felépítmény az eredeti terveknek megfelelő módon és célra soha nem készült és nem is készülhet el, önálló ingatlanként sem került bejegyzésre az ingatlan-nyilvántartásba. Egy meg nem valósult, illetve építési engedély hiányában meg sem valósítható ingatlan kalkulált forgalmi értéke kárigény alapját nyilvánvalóan nem képezheti. Az elsőfokú bíróság ezért helyesen járt el, amikor a felperesek által megvalósított beruházás költségeit vizsgálta és a szakvéleményt is erre nézve szerezte be figyelemmel arra, hogy kizárólag a keresethez és nem a felperesi jogi állásponthoz és az ez alapján előterjesztett számításokhoz volt kötve.

A kapcsolódó költségek kárnak csak akkor minősülnek, ha maga a beruházás az alperes jogellenes magatartására visszavezethető okból meghiúsul (Ptk. 355. § (4) bekezdés). Jelen esetben azonban a felperesi építkezés a félkész felépítmény értékesítése miatt fejeződött be, s mint ahogy az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, az adásvételi szerződés folytán a felperesi költségek megtérültek, azaz a felpereseknek kára nincs. Az ítélet tábla a kirendelt szakértő aggálytalan szakvéleménye alapján meghatározott beruházási költségek tekintetében teljes mértékben osztja az elsőfokú bíróság által kifejtetteket, ezért ebben a körben csak utal az elsőfokú ítélet helyes indokaira a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján. Az elsőfokú bíróság ebben a vonatkozásban okszerűen és logikusan mérlegelte a

rendelkezésre álló bizonyítékokat, és megalapozottan utasította el a másik szakértő kirendelésére irányuló bizonyítási indítványt, ebből következően új szakértő bevonására a másodfokú eljárásban sem nyílt lehetőség.

A tényleges kár megtérítésére irányuló igénnyel kapcsolatban nem csak a kár bekövetkezésének, hanem az okozati összefüggésnek a hiánya miatt is alaptalan a kereset. A másodfokú építésügyi határozat ugyanis rögzíti, hogy a felperes által benyújtott építési engedélyezési tervdokumentációban a helyszínrajz nem pontos, a kazamatát és a felépítményt lezáró tető ráépül a Sz... u. ...sz. alatti ingatlan telekhatárára, a szomszédos ingatlanok a tervlapokon nincsenek ábrázolva, valamint a dokumentáció nem felel meg az OTÉK 33. § (1) bekezdésének és 42. §-ának. Mindezekből az következik, hogy a II. rendű felperes által benyújtott dokumentációra vezethető vissza, hogy a kérelemnek megfelelően a beruházás nem valósulhatott meg, így az építkezés leállításának releváns oka nem önmagában a jogellenesen kiadott építési engedély volt.

Megjegyzni még az ítéletábra, hogy amennyiben a II. rendű felperes előadásából indulunk ki, miszerint az általa perelt 2.805.007 forint annak az összegnek felel meg, amit a gazdasági társasággá alakulásig (2001. június 12.) az egyéni cég beruházott, akkor az I. rendű felperes javára csak az ezen időponttól 2001. november hó végéig elvégzett munkákat, illetve az ezen időszakban folyt beruházások értékét lehetne figyelembe venni. Az I. rendű felperes azonban még előadást sem tett arra, hogy milyen beruházásokra került sor 2001. június 12-e után. A felperesek tényleges kár megtérítésére irányuló keresetének elutasítása tehát a jogalap - a kár és az okozati összefüggés - hiánya miatt megalapozott, de a II. rendű felperes tekintetében helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a követelés elévülését is.

Az elmaradt haszon iránti igény elutasításával kapcsolatosan szintén osztotta az ítéletábra az elsőfokú bíróság álláspontját. A visszatérítendő támogatás nem tekinthető kárnak, hiszen az csak átmeneti vagyongyarapodást jelenthetett volna a felperesi oldalon, míg a vissza nem térítendő támogatástól az I. rendű felperes saját magatartása miatt esett el, mert lehetősége lett volna a beruházás folytatására, ő azonban az értékesítés mellett döntött. Ez utóbbi esetben a kárfelelősség egyik elemének, az okozati összefüggésnek a hiányát támasztja alá a peres iratok közt elfekvő, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium által 2002. július 25-én a II. rendű felperesnek írt levél is, amely szerint az építési engedély visszavonása miatt a támogatottat nem érheti hátrány, ennek megfelelően a megvalósítás időtartamába nem lehet beszámítania azt az időszakot, amely a jogerős építési engedély megsemmisítése és az új jogerős építési engedély kiadása között telik el. Az I. rendű felperes tehát később is igénybe vehette volna ezeket a támogatásokat, ha megvalósítja a beruházást.

Az elmaradt haszon iránti követelés további része a megvalósult beruházás által elérhető nyereség, amelynek bekövetkezte - a korábban kifejtettek miatt - fogalmilag kizárt, hiszen egy jogerős építési engedély hiányában meg sem valósítható vállalkozás nem termelhet nyereséget. Ezt az álláspontot - a kár hiányát - támasztja alá a perben beszerzett könyvszakértői vélemény is.

Az elsőfokú bíróság által kifejtett indokok alapján az I. rendű felperes nem vagyoni kárigénye sem megalapozott. A nem vagyoni kártérítés valamely személyiségi jog megsértésének a jogkövetkezménye, tehát az I. rendű felperesnek azt kellett volna bizonyítania, hogy az alperes valamely személyiségi jogát - állítása szerint a jóhírnevét - sértette és ezzel neki nem vagyoni hátrányt okozott. Az alperes részéről azonban az elsőfokú építési engedély kiadása és jogerősítése önmagában nem valósít meg személyiségi jogsértést, így e körben az alperesi magatartás az I. rendű felperesre hátrányos következménnyel nem járt.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A perköltség körében a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felpereseket követelésük arányában a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5)-(6) bekezdése szerint megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségnek az alperes részére történő megfizetésére. Az ügyvédi munkadíjat az ítéltábla mérsékelt összegben határozta meg a másodfokú eljárás kisebb munkaigényére tekintettel. Ezt meghaladóan a felperesek kötelesek megfizetni az államnak az illetékfeljegyzési joguk folytán előzetesen le nem rótt fellebbezési illetéket (6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdés).

Budapest, 2010. november 17.

. Szabó Klára s.k.
a tanács elnöke

. Sándor Ottó s.k., Csordás Csilla s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül: